

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS
APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA**

Lietuvos Respublikos Seimo narei Agnei
Zuokienei

2010-02-07 Nr. (23.7-21) SD
[2010-01-13 Nr. 6

DĖL MOTINYSTĖS (TĖVYSTĖS) SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija gavo Jūsų kreipimąsi dėl galimai nepagrįsto motinystės (tėvystės) pašalpos mokėjimo [REDAKTUOTA]. Pagal kompetenciją teikiame atsakymą. Atkreiptinas dėmesys, kad Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo (toliau - Įstatymas) 19 straipsnis numato, kad teisę gauti motinystės (tėvystės) pašalpą turi vienas iš tėvų (tėvių) ar globėjas, kuris apdraustas ligos ir motinystės socialiniu draudimu, įstatymų nustatyta tvarka išleistas vaiko priežiūros atostogų bei turi reikalingą ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą. Motinystės (tėvystės) pašalpa mokama vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos iki tol, kol vaikui sueis dveji metai. Jeigu motina negavo motinystės pašalpos už nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpį, tai motinystės (tėvystės) pašalpa turintiems teisę ją gauti asmenims skiriama nuo vaiko gimimo dienos (Įstatymo 20 straipsnis). Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 2001 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 86 (Žin., 2001, Nr. 10-284, toliau - Nuostatai), 55 punktas įvardija, kad vaiko priežiūros atostogų laikotarpis motinystės (tėvystės) pašalpai mokėti nustatomas pagal Apdraustųjų valstybinio socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro (toliau - Registras) duomenis arba pagal apdraustojo pateiktą darbdavio įsakymo (potvarkio) dėl vaiko priežiūros atostogų suteikimo nuorašą. Tais atvejais, kai apdraustasis asmuo, kuris buvo ar yra išleistas vaiko priežiūros atostogų, turi draudžiamųjų pajamų, kurios yra mažesnės už motinystės (tėvystės) pašalpą, jam mokamas apskaičiuotos pašalpos ir jo atitinkamą mėnesį turėtų draudžiamųjų pajamų skirtumas (Įstatymo 21 straipsnio 4 dalis, Nuostatų 48¹ punktas). Pagal susiklosčiusią praktiką motinystės (tėvystės) pašalpos mokėjimas gali būti nutrauktas, kai apdraustajam jo darbdavys nutraukia vaiko priežiūros atostogas arba kompetentinga institucija (pavyzdžiui, vaiko teisių apsaugos tarnyba, teismas ar pan.) nustato, kad apdraustasis asmuo neprižiūri vaiko, kurio priežiūrai jam suteiktos atostogos, ir apie tai informuoja Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau - Fondo valdybos) teritorinį skyrių.

Valstybės biudžetinė įstaiga
A. Vivulskio g. 11
LTJYXAJC Vilnius?

Tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 4200
Faks. (8 5) 266 4209
PI r. nnc^cn^mIn H

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Vr* A o.* 1 CIE Al S I J

Dėl motinystės (tėvystės) socialinio draudimo išmokos mokėjimo [redacted], pažymime, kad Fondo valdybos Kauno teritorinis skyrius pagrįstai skyrė minėtos rūšies socialinio draudimo išmoką, kadangi pareiškėjos vyras atitiko visas šiai pašalpai skirti ir mokėti keliamas sąlygas (Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 19 straipsnis). Pažymėtina, kad pareiškėja [redacted] 2009-11-23 kreipėsi į Fondo valdybos Kėdainių skyrių ir parašė prašymą dėl pašalpos mokėjimo [redacted] sustabdymo. 2010-01-21 Fondo Valdybos Kauno skyriuje buvo gautas Kauno rajono savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriaus raštas, kuriame nurodoma, kad [redacted] gyvena su motina [redacted] Kėdainiuose. Todėl Fondo valdybos Kauno skyrius nuo 2010-01-01 nutraukė motinystės (tėvystės) pašalpos mokėjimą [redacted] (ši pašalpa mokama už praėjusį mėnesį). Kauno rajono savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyrius taip pat informavo, kad Kauno rajono apylinkės teisme vyksta [redacted] ištuokos procesas, yra ginčas dėl sūnaus gyvenamosios vietos nustatymo, bendravimo su vaiku tvarkos. Teismo 2009-12-01 nutartimi iš [redacted] priteistas laikinas išlaikymas sūnui periodinėmis išmokomis. Taip pat paminėtina tai, kad pagal Registro duomenis, vaiko motina [redacted] iki vaiko gimimo nebuvo draudžiama ligos ir motinystės socialiniu draudimu, todėl pašalpos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų jai nebuvo mokėtos.

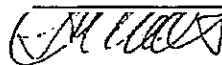
Dėl panašių situacijų skaičiaus, informuojame, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai žinomi keletas tokių atvejų, kurie sprendžiami anksčiau išdėstyta tvarka, t. y. Vaiko teisių apsaugos tarnybai patvirtinus vaiko nepriežiūros faktą.

Dėl Jūsų siūlomo Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų 43 punkto pakeitimo, manytina, kad šiuo metu taikomos procedūros yra pakankamos siekiant užtikrinti vaiko interesus bei tikslingą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų panaudojimą. Tačiau Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, siekdama aiškesnio teisinio reglamentavimo, ketina rengti minėtų Nuostatų pakeitimo projektą, kuriame būtų aiškiai įvardinta tokios situacijos sprendimo tvarka.

Taip pat norėtume informuoti, kad pareiškėja [redacted] dėl šios situacijos sprendimo rezultatų yra informuota Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos.

Viceministrė

Audronė Morkūnienė

Gintarė Vizbaraitė-Adhikari, tel. 2664215, ei. p. GVizbaraite@socmin.lt